

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 8.6.2011
KOM(2011) 329 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET
om konjunkturstatistik i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 1165/1998
af 19. maj 1998

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om konjunkturstatistik i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 1165/1998 af 19. maj 1998

1. INDLEDNING

I artikel 14, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1165/1998 om konjunkturstatistik er følgende anført:

Kommissionen forelægger senest den 11. august 2008 og derefter hvert tredje år en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om de statistikker, der er udarbejdet i medfør af denne forordning, og navnlig om deres relevans og kvalitet og om revision af indikatorer. Rapporten skal ligeledes indeholde specifikke oplysninger om omkostningerne ved det statistiske system og de byrder, erhvervslivet pålægges som følge af denne forordning, sammenholdt med de fordele, den giver. Den skal endvidere indeholde oplysninger om bedste praksis med hensyn til at mindske erhvervslivets byrder og om metoder hertil samt til reduktion af omkostninger.

Nærværende rapport følger op på den rapport, som blev forelagt i juni 2008 i henhold til ovennævnte artikel¹. En første rapport om kvaliteten af konjunkturstatistik blev allerede offentliggjort i januar 2003².

EU's konjunkturstatistik indeholder et omfattende sæt konjunkturindikatorer for EU's økonomier inden for industri, bygge- og anlægsvirksomhed, detailhandel, reparation og visse dele af servicesektoren. Den økonomiske udvikling i disse sektorer kan aflæses af en række indikatorer for omsætning, produktion, antal beskæftigede og præsterede arbejdstimer og bruttolønninger. Desuden er der indikatorer for produktionspriser, nye ordrer og byggeomkostninger. EU-konjunkturstatistikken blev indført i 1998. Siden da er kvaliteten (kohærens, sammenlignelighed, nøjagtighed og aktualitet) og dækningsområdet (indikatorer, lande, detaljeringsniveau) blevet løbende forbedret.

Det andet afsnit i denne rapport omhandler anvendelsen af konjunkturstatistikken og dens relevans for centrale EU-politikker og forvaltningen af EU's monetære politik. Der gøres også rede for væsentlige forbedringer i konjunkturstatistikken siden sidste kvalitetsrapport. Det efterfølgende afsnit beskriver mere indgående konjunkturstatistikens forskellige kvalitetsaspekter. Endelig omtales de omkostninger og den byrde, der er forbundet med indsamlingen og bearbejdningen af data til brug for statistikkerne kombineret med eksempler på, hvordan omkostningerne og byrden kan reduceres.

Et første udkast til denne rapport blev forelagt for medlemmerne af arbejdsgruppen vedrørende konjunkturstatistik i januar 2011 (skriftlig høring).

¹ KOM(2008) 340 endelig af 9.6.2008.

² KOM(2003) 36 endelig af 29.1.2003.

2. RELEVANSEN AF KONJUNKTURSTATISTIKKEN

Indførelsen af konjunkturstatistik var en forudsætning for etableringen af euroområdet og for overvågningen af EU's monetære politik³. Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker er blandt de største brugere af konjunkturstatistikken. Andre store brugere er Kommissionen selv, de nationale regeringer, forskningsinstitutter, virksomheder og erhvervssammenslutninger. Pressemeddelelser om konjunkturstatistik har almindeligvis stor bevågenhed hos medierne. Sidst men ikke mindst leverer konjunkturstatistik også et vigtigt input til andre statistikområder som nationalregnskabet.

Konjunkturstatistik hører til blandt de vigtigste statistikker, som udarbejdes af Den Europæiske Unions Statistiske Kontor (Eurostat). De mest udbredte anvendelser af konjunkturstatistikken er analyser af de økonomiske udviklingstendenser, udarbejdelse af prognoser og modeller. Dataene er dog også nødvendige til forberedelse af politikbeslutninger, udførelse af forskningsopgaver, kontrol og validering af data fra andre kilder og til forberedelse af beslutninger i erhvervslivet (f.eks. i forbindelse med markedsundersøgelser). I nogle tilfælde anvendes konjunkturstatistik også i erhvervslivet til særlige formål (f.eks. anvendelse af prisindikatorer til tilpasning af kontrakter).

Af de 22 vigtigste europæiske økonomiske indikatorer (PEEI)⁴, som er blevet udarbejdet til overvågning af den økonomiske udvikling i Den Europæiske Union og dens medlemsstater, især til forvaltning af den monetære politik i euroområdet, hentes ni indikatorer fra konjunkturstatistikken, dvs. industriproduktionen, industriens produktionspriser på hjemmemarkedet, industriens ordreindgang, industriens importpriser, produktionen inden for bygge- og anlægsvirksomhed, omsætningen inden for detailhandel og reparation, omsætningen inden for andre tjenesteydelser, produktionspriser inden for tjenesteydelser samt byggetilladelser.

Eurostat offentliggør 60 pressemeddelelser om året vedrørende konjunkturstatistik, dvs. en pressemeddelelse hver måned for fem vigtige indikatorer (industriproduktionen, industriens ordreindgang, industriens produktionspriser, produktionen inden for bygge- og anlægsvirksomhed og mængdeindekset for detailhandelen). Desuden offentliggøres hvert år mindst fem publikationer i serien "Statistics in focus", som ud over at indeholde kvantitative data behandler udvalgte metodologiske spørgsmål og analyserer løbende økonomiske tendenser. Hertil kommer "Quarterly Panorama of European business statistics", som indeholder mere detaljerede konjunkturresultater.

Mellem 2009 og 2010 blev konjunkturstatistik gjort til genstand for en rullende undersøgelse (rolling review). Med henblik på at effektivisere indsamlingen, bearbejdningen og formidlingen af konjunkturstatistik har eksterne eksperter analyseret processen for produktion af konjunkturstatistik og rammerne herfor fra flere synsvinkler, nemlig brugernes, Eurostats og de tilknyttede partneres (de nationale statistiske kontorer).

³ Statistical requirements of the European Central Bank in the field of general economic statistics, European Central Bank, August 2000.

⁴ Den oprindelige liste med 19 PEEI blev udarbejdet i 2002 (Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om statistikker for euroområdet af 27.11.2002, KOM(2002) 661 endelig). I 2008 blev der introduceret tre nye indikatorer for ejendomsmarkedet, herunder også for byggetilladelser (Det Økonomiske og Finansielle Udvalgs statusrapport om informationsbehovet i ØMU, Bruxelles, den 4. november 2008).

Hovedparten af brugerne har hyppigt og med regelmæssige mellemrum behov for konjunkturstatistik, og de konsulterer publikationer (database, pressemeddelelser mv.) flere gange om måneden, eller mindst én gang om måneden (f.eks. når en pressemeddelelse offentliggøres). Mange brugere betragter nøjagtighed som konjunkturstatistikens vigtigste kvalitetsaspekt. Forskellene mellem de enkelte kvalitetsaspekter er ikke så markante, og det ser ud til, at aktualitet, sammenlignelighed, tilgængelighed, klarhed, kohærens og fuldstændighed anses for at være af næsten samme betydning som nøjagtighed. Det er en stor udfordring for statistikproducenterne, eftersom der skal foretages afvejninger mellem flere kvalitetsaspekter, især mellem nøjagtighed og aktualitet eller sammenlignelighed og fuldstændighed.

Ved den rullende undersøgelse erklærede brugerne sig tilfredse med kvaliteten af konjunkturstatistikken og tilhørende serviceydelser. 95 % af de brugere, der gav en bedømmelse af kvaliteten, fandt, at kvaliteten af konjunkturstatistikken var tilstrækkelig, og 60 % fandt den god eller meget god.

I 2008 oplevede de europæiske økonomier den største økonomiske afmatning siden indførelsen af konjunkturstatistikken. Mellem april 2008, hvor industriproduktionen nåede sit højdepunkt, og april 2009, hvor den var på sit laveste niveau, blev der registreret et fald på næsten en femtedel. I bygge- og anlægssektoren var faldet langsommere, men også kraftigt: Produktionen faldt mellem januar/februar 2008 (højdepunktet før krisen) og februar 2010 (laveste niveau) med ca. en femtedel. Detailhandelen faldt også betydeligt, men dog ikke så dramatisk som produktionen. Denne udvikling understregede på dette tidspunkt betydningen af en opdateret konjunkturstatistik.

Der blev foretaget to vigtige metodologiske ændringer i 2009. For det første blev konjunkturindikatorernes basisår ændret fra 2000 til 2005. Det medførte en aritmetisk ændring af basisåret (gennemsnit på 100 i 2005 i stedet for 2000) og en opdatering af indikatorernes vægte for at afspejle den økonomiske struktur i 2005. For det andet blev nomenklaturen for økonomiske aktiviteter i Den Europæiske Union, NACE rev. 1.1 sideløbende hermed erstattet af den nye version NACE rev. 2. Nomenklaturen blev moderniseret og kom derved til at indeholde mere detaljerede inddelinger for at tage højde for forskellige former for produktion og nye industrier. Inddelingen af servicesektorens aktiviteter er blevet væsentlig mere detaljeret. NACE rev. 2 giver et bedre billede af økonomien som helhed og gør det lettere at foretage internationale sammenligninger. Overgangen til NACE rev. 2 blev gennemført uden større konsekvenser for kvalitetsaspekter som aktualitet og datastabilitet (se nedenfor).

3. KONJUNKTURINDIKATORERNES DÆKNINGSOMRÅDE OG KVALITET

3.1. Indikatorernes dækningsområde og overensstemmelse med forordningen om konjunkturstatistik

I august 2009 udløb de sidste undtagelsesordninger, som fritog medlemsstaterne fra at indberette data i henhold til forordning (EF) nr. 1165/98 til Eurostat (servicesektorens produktionspriser).

Ved Kommissionens forordning (EF) nr. 329/2009 blev basisretsakten ændret og opdateret, og beskæftigelsesindikatorer som præsterede arbejdstimer og bruttolønninger blev indført for detailhandel og reparation og for andre tjenesteydelser. Efter denne ændring vil der blive

udarbejdet data om præsterede arbejdstimer og bruttolønninger for alle de erhvervsgrene, der er omfattet af konjunkturstatistikken. Der vil blive beregnet data for kvartalsvise referenceperioder, og de vil foreligge i 2013.

Hver sjette måned kontrollerer Eurostat medlemsstaternes overholdelse af bestemmelserne i forordningen om konjunkturstatistik for så vidt angår aktualitet, kohærens og sammenlignelighed. Det fremgår heraf, at der er en høj grad af overholdelse, og niveauet forbedres løbende. Gennemsnittet for EU27 var således 8,9 (ud af 10) pr. 1. oktober 2010, 8,5 pr. 1. april 2005 og 6,6 pr. 1. januar 2004. Flere medlemsstater er tæt på fuld overholdelse af forordningen.

3.2. Nøjagtighed, pålidelighed, kohærens og sammenlignelighed

Ved forordning (EF) nr. 1165/98 og tilhørende retsakter indførtes en række fælles definitioner, som anvendes af alle medlemsstater. Eurostat og de nationale statistiske kontorer samarbejder om at sikre stor nøjagtighed, pålidelighed og kohærens i konjunkturindikatorerne. De ved forordningen etablerede metodologiske rammer forbedres løbende gennem gensidige konsultationer og taskforcer med emnespecifikke arbejdsopgaver.

Det bør nævnes, at metodologierne ikke behøver at være identiske i medlemsstaterne. I overensstemmelse med forordningen om konjunkturstatistik og med nærhedsprincippet kan medlemsstaterne frit vælge de mest effektive metoder til indsamling og bearbejdning af data for at tage højde for nationale forskelle, f.eks. størrelse, økonomisk struktur og tilgængeligheden af administrative data.

Eurostat samarbejder også med andre internationale organisationer, især OECD, for at øge sammenligneligheden af data og metoder på tværs af Den Europæiske Unions grænser.

3.3. Aktualitet og punktlighed

Det er af afgørende betydning for konjunkturstatistikken, at dataene foreligger hurtigt. Allerede i 1998 var der i den første forordning om konjunkturstatistik fastsat tidsfrister for indberetning af nationale data til Eurostat (se tabel 1, tredje kolonne). Med ændringsforordningen⁵ fra 2005 er disse frister blevet væsentligt afkortet for de fleste indikatorers vedkommende. I tabellen angives også de nugældende leveringstidspunkter (f.eks. pressemeddelelser) i antal dage efter udløbet af referenceperioden.

Generelt kan konjunkturstatistikens aktualitet betragtes som særdeles god. Eventuelle forsinkelser skyldes oftest, at det fastsatte leveringstidspunkt falder på en weekend eller en helligdag. EU's offentliggørelse af konjunkturindikatorer tager dog stadig længere tid end i USA og Japan.

Offentliggørelseskalenderen på Eurostats websted⁶ oplyser brugerne i god tid før offentliggørelsen af pressemeddelelserne. I 2010 blev alle datoer i kalenderen overholdt.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1158/2005 af 6. juli 2005 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1165/98 om konjunkturstatistik (EUT L 191 af 22.7.2005, s. 1).

⁶ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/release_calendars/news_releases. Det bemærkes, at kalenderen dækker en lang række vigtige europæiske indikatorer, og ikke blot inden for konjunkturstatistik.

Tabel 1: Aktualitet målt som dage mellem udløbet af referenceperioden og den fastsatte leveringsfrist, Det Økonomiske og Finansielle Udvalgs mål samt offentliggørelse

Indikator	Frekvens	Frister iht. forordningen om konjunkturstatistik ^{a)}	EFC's målfrister ^{b)}	Offentliggørelse af EU-totaler ^{c)}
Industriproduktion	Månedlig	40	40	42
Produktionspriser på hjemmemarkedet	Månedlig	35	35	34
Indeks for industriens ordreindgang	Månedlig	50	50	55
Industriens importpriser	Månedlig	45	45	34
Produktion i bygge- og anlægssektoren	Månedlig	45	45	49
Omsætning inden for detailhandel og reparation	Månedlig	30	30	35
Omsætning inden for andre tjenesteydelser	Kvartalsvis	60	60	61
Produktionspriser i servicesektoren	Kvartalsvis	90	60	Ikke relevant
Byggetilladelser	Kvartalsvis	90	90	90

a) Tidsfrister for indberetning af data til Eurostat efter udløbet af referenceperioden i henhold til forordningen om konjunkturstatistik. Det bemærkes, at mindre lande ofte har længere tidsfrister.

b) Målfrister fastsat i Det Økonomiske og Finansielle Udvalgs (EFC) statusrapport fra 2010 om informationsbehovet i ØMU.

c) Antal dage mellem udløbet af referenceperioden og offentliggørelsen (f.eks. pressemeddelelse).

3.4. Revision af konjunkturindikatorer

De første resultater vedrørende konjunkturindikatorer er delvist baseret på foreløbige, estimerede og ufuldstændige data. Det kan derfor forventes, at resultaterne ændres mellem første, anden og endog efterfølgende offentliggørelser. Efter den første offentliggørelse af data bliver undersøgelsesresultaterne ofte mere komplette, fordi manglende eller for sent modtagne data er blevet inkorporeret. Andre begrundelser for revision af data er sæsonkorrektur, benchmarking, nye og/eller bedre datakilder og fejlkorrekationer eller metodologiske ændringer. Alligevel er omfanget af revisioner af konjunkturindikatorer almindeligvis ret begrænset, især på det aggregerede EU-niveau og for euroområdet.

Med det formål at vurdere kvaliteten af de første resultater af de fem konjunkturindikatorer, som offentliggøres på månedsbasis i en særlig pressemeddelelse, blev der foretaget en analyse af ændringerne mellem første og anden offentliggørelse af de månedlige vækstrater for perioden mellem juni 2007 og december 2010.

Tabel 2: Revisionsomfanget for de fem vigtigste konjunkturindikatorer^{a)}

Indikator	Gennemsnitlig absolut revision ^{b)}	Gennemsnitlig revision ^{c)}	Relativ gennemsnitlig revision ^{d)}
Industriproduktion	0,3	0,1	0,30
Industriens produktionspriser på hjemmemarkedet	0,1	0,0	0,10
Indeks for industriens ordreindgang	0,5	-0,1	0,22
Produktion i bygge- og anlægssektoren	0,5	0,0	0,41
Detailhandelens omfang	0,3	0,1	0,74

a) Sæsonkorrigerede vækstrater for indikatorer for euroområdet.

b) Gennemsnitlige forskelle i absolutte tal mellem vækstraterne ved anden og første offentliggørelse.

c) Gennemsnitlige forskelle mellem vækstraterne ved anden og første offentliggørelse.

d) Gennemsnitligt forhold mellem revisionen og vækstraten ved anden offentliggørelse (begge i absolutte tal).

Tabel 2 viser for de fem indikatorer på EU-niveau, der offentliggøres i en pressemeddelelse, det gennemsnitlige omfang af revisioner af vækstrater mellem den første og anden offentliggørelse (en måned senere). I absolutte tal (anden kolonne) varierer de gennemsnitlige revisioner mellem 0,1 procentpoint for industriens produktionspriser og 0,5 point for industriens ordreindgang. Forskellene mellem indikatorerne er primært metodologisk begrundede. Industriens produktionspriser revideres ofte slet ikke, og revisioner af indikatoren for industriproduktionen kan endog forekomme flere år efter første offentliggørelse.

De gennemsnitlige revisioner (tredje kolonne) ligger tæt på nul. Det betyder, at der for den analyserede periode ikke var systematisk over- eller underestimering af vækstraterne på tidspunktet for den første offentliggørelse.

Endelig giver sidste kolonne i tabel 2 et indtryk af omfanget af revisioner i den analyserede periode, eftersom den viser forholdet mellem revisionen af vækstraten og vækstraten selv på tidspunktet for den anden offentliggørelse.

3.5. Metadataenes tilgængelighed og klarhed

Alle konjunkturstatistiske data er frit tilgængelige på Eurostats websted. Det særlige afsnit om konjunkturstatistik er let at finde under emnet "Industry, trade and services" eller via søgefunktionen⁷.

Omfattende, målrettede og detaljerede forklaringer af metodologiske spørgsmål (metadata) findes i et vist omfang også i ovennævnte publikationer (Statistics in focus, Quarterly Panorama of European business statistics) og på Eurostats websted. Databasen "STS sources" indeholder oplysninger om indgående drøftelser af statistiske processer, juridiske spørgsmål, fortrolighedsregler, datakvalitet og beskrivelser af nationale dataindsamlingsmetoder⁸. For en række nøgleindikatorer findes der også yderligere detaljerede metodologiske forklaringer ("PEEIs in focus")⁹. Koncise forklaringer af statistiske begreber er offentliggjort i en ny wikilignende onlineordbog og findes også som svar på hyppigt stillede spørgsmål.

4. OMKOSTNINGER FOR DET STATISTISKE SYSTEM OG BYRDEN FOR VIRKSOMHEDERNE

Eurostat foretog i 2009 en generel undersøgelse omfattende 24 EU-basisretsakter med deltagelse af virksomheder som respondenter eller som de primære respondenter og indsamlede data om virksomhedernes statistikbyrde (data om statistikmyndighedernes produktionsomkostninger indgik ikke i undersøgelsen). 21 lande kunne levere tilstrækkelige data til konjunkturstatistikken for årene 2006, 2007 og 2008, men på grund af metodologiske problemer var det ikke muligt at tilvejebringe fuldt sammenlignelige tal. Derfor kunne der kun offentliggøres tendenser. Der kunne konstateres en relativt stabil udvikling i konjunkturstatistikken mellem 2006 og 2007 efterfulgt af et mindre fald i svarbyrden mellem 2007 og 2008.

Med den første kvalitetsrapport, der blev offentliggjort i 2003, begyndte man at foretage specifikke opgørelser af omkostninger og arbejdsbyrde i forbindelse med konjunkturstatistik. Rapporten indeholdt data (for udvalgte indikatorer) om antallet af virksomheder, som besvarede spørgeskemaer, og om skøn over den arbejdskraft, som både virksomhederne og statistikmyndighederne skulle afsætte for at producere konjunkturstatistik. Med henblik på udarbejdelsen af den anden kvalitetsrapport, der blev offentliggjort i 2008, fastlagde en taskforce metodologiske retningslinjer til vurdering af omkostningerne og arbejdsbyrden i forbindelse med udarbejdelse af konjunkturstatistik som helhed og for individuelle indikatorer. Målingsredskabet var konsistent med EU's nettoomkostningsmodel til måling af den administrative byrde. Til brug for nærværende rapport blev der indsamlet data i perioden september-oktober 2010 for referenceåret 2009. Ved målingen fulgtes metodologien for den foregående undersøgelse, men den blev tilpasset efter de tidligere indvundne erfaringer. Der blev dels fokuseret på den tid, som virksomhederne anvendte til at indsamle de nødvendige data og efterkomme statistiske krav, dels den tid, som statistikmyndighederne anvendte til at overholde bestemmelserne i forordningen om konjunkturstatistik.

Det rejser relativt vanskelige praktiske og metodologiske problemer at udarbejde pålidelige og sammenlignelige kvantitative indikatorer for omkostningerne (for de statistiske systemer at

⁷ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/short_term_business_statistics/introduction.

⁸ http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/ebt/library?l=/methodology/sts_sources&vm=detailed&sb=Title.

⁹ <http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/ebt/library?l=/methodology&vm=detailed&sb=Title>.

indsamle, bearbejde og offentliggøre data) og byrden (for virksomheder at levere data). Den tid, som en gennemsnitsvirksomhed anvender for at udfylde et spørgeskema til brug for en undersøgelse eller for at levere oplysninger om et bestemt spørgsmål, kan kun angives omtrentligt. Hertil kommer, at det er vanskeligt at anslå, hvor mange virksomheder der har besvaret individuelle statistiske spørgsmål (f.eks. kan en virksomhed indgå i flere stikprøver i forbindelse med forskellige spørgsmål, hvilket kan medføre dobbelttælling). I overensstemmelse med nærhedsprincippet er stikprøverne udformet forskelligt i medlemsstaterne, hvilket gør det vanskeligt at foretage sammenligninger. Endelig kan konjunkturstatistik ikke helt og fuldt udskilles fra andre statistikker, og ofte er der ikke nogen klar metode til fordeling af omkostninger og byrde på de forskellige statistikker. De fleste data, der indsamles ved en undersøgelse med henblik på udarbejdelse af konjunkturstatistik, vil også blive anvendt til andre formål, især nationalregnskaber. Omvendt kan data, hvis indsamling andre statistiske afdelinger har det formelle ansvar for, også anvendes til konjunkturstatistik.

Angående data for EU som helhed kan der noteres et fald i produktionsomkostningerne på 6 % og en reducere af virksomhedernes byrde med 15 % (i begge tilfælde målt i timer pr. år) mellem 2006 og 2009. Som anført i den sidste kvalitetsrapport er omkostningerne for det statistiske system (f.eks. de nationale statistiske kontorer) og virksomhedernes byrde forblevet stort set uændrede til trods for, at de generelle omkostninger og byrden i et vist omfang er blevet flyttet fra virksomhederne over på statistikmyndighederne.

I tabel 3 er der for de vigtigste indikatorer forsøgsvis foretaget en beregning af byrden (som fortrinsvis følger af udfyldningen af spørgeskemaer vedrørende konjunkturstatistik) for en gennemsnitsvirksomhed. For at gøre det lettere at foretage sammenligninger er byrden beregnet som minutter pr. måned, og det gælder også for kvartalsindikatorerne. En minimumsbyrde på nul er udtryk for, at der ikke er indsamlet data ved hjælp af et spørgeskema, men at de er hentet fra administrative kilder. Der er stadig flere tilfælde, hvor byrden synes at være overestimeret.

Tabel 3: Uvægtede landsgennemsnit (EU-27), højeste og laveste landeværdier for byrden (minutter pr. måned) for en virksomhed, som besvarer et spørgeskema

	Industriproduktion	Industriens produktionspriser	Industriens ordreindgang	Produktion i bygge- og anlægssektoren	Omsætningen inden for detailhandel og reparation
Gennemsnit	20	17	6	22	11
Maksimum	73	70	19	87	22
Minimum	0	3	0	1	0

5. FORBEDRINGER I INDSAMLINGEN OG BEARBEJDNINGEN AF KONJUNKTURSTATISTIK

Der er en lang række grunde til, at nedbringelsen af omkostningerne og de tilgængelige rå data ikke giver mulighed for at foretage en kvantitativ sontring mellem de forskellige

faktorer, som påvirker det samlede tal. I mange tilfælde er stikprøvernes størrelse blevet reduceret, eller undersøgelser baseret på post- eller faxbesvarelser er blevet erstattet af elektroniske undersøgelser og internetundersøgelser. Dette medfører lavere omkostninger for statistikmyndighederne. Den positive virkning for virksomhederne følger af muligheden for at indføre sandsynlighedstjek i det elektroniske spørgeskema, hvilket medfører færre fejl og færre spørgsmål vedrørende klassifikationer.

En væsentlig grund til, at virksomhedernes byrde er blevet mindre, ser ud til at være de statistiske kontors øgede anvendelse af administrative data, især til brug for beskæftigelsesindikatorer (præsterede arbejdstimer, beskæftigede, bruttolønninger). Den type oplysninger findes ofte allerede, f.eks. på skattekontorer, arbejdsforvaltninger, offentlige socialsikringer eller byggemyndigheder og behøver ikke at blive indsamlet igen til statistiske formål. Anvendelsen af eksisterende administrative kilder i statistisk øjemed mindsker virksomhedernes byrde, men kan medføre større omkostninger for statistiske kontorer, da det kan være nødvendigt at justere dataene. Anvendelsen af administrative data kræver også løbende koordinering især i lande med decentraliseret forvaltning.

Desuden er anvendelsen af administrative data som input for konjunkturstatistik begrænset, specielt for månedlige indikatorer, hvor der er meget strenge krav til rettidighed og korte tidsfrister. Administrative data indsamles ofte mindre hyppigt, end det kræves for konjunkturstatistik, og/eller de foreligger for sent. Hertil kommer, at i de tilfælde, hvor de administrative data ikke direkte er i overensstemmelse med konjunkturstatistikens definitioner, skal der foretages tilpasninger, som også kan påvirke datakvaliteten.

Konjunkturstatistikken forbedres kontinuerligt af de nationale statistiske kontorer og inden for rammerne af samarbejdet mellem de nationale statistiske kontorer og Eurostat i flere taskforcer. Konjunkturstatistikken indgår sammen med andre statistikområder i programmet for modernisering af den europæiske erhvervs- og handelsstatistik (Meets). Som led i dette program indgår konjunkturstatistikken i flere initiativer vedrørende øget anvendelse af administrative data, tilpasning af kilder, som endnu ikke er anvendelige, kombination af data fra forskellige kilder, data warehousing, skøn over manglende data og harmonisering af definitioner. Denne afdækning, udvikling og udveksling af eksisterende god praksis bør bidrage til en effektivisering af indsamlingen og bearbejdningen af data.

I forbindelse med konjunkturstatistik anvendes en række redskaber til begrænsning af virksomhedernes byrde. For nogle indikatorer er der blevet etableret europæiske stikprøveprogrammer. De lande, som deltager i et sådant program, skal kun udarbejde data for de brancher eller produkter, for hvilke de nationale bidrag til EU-aggregatet udgør en markant forskel.

Et andet vigtigt redskab til at reducere eller endog eliminere byrden for små virksomheder er at anvende tærskler ved indsamlingen af data. Hvis små virksomheder ikke kan fritages helt fra dataindsamlingen, anvendes en lavere stikprøvefrekvens, dvs. at det er mindre sandsynligt, at små virksomheder vil komme til at indgå i en stikprøve. En anden stikprøveteknik, som rutinemæssigt anvendes af mange statistiske kontorer, er rotationsstikprøver, sådan at en del af virksomhederne udskiftes hvert år. Det bør nævnes, at der ofte anvendes mindre stikprøvestørrelser til EU-konjunkturstatistikken end den stikprøvestørrelse, der anvendes i praksis, eftersom de nationale statistiske kontorer ofte skal udarbejde indikatorer med regional eller lokal inddeling.

Bilag: De 43 konjunkturindikatorer (PEEI med fede typer), Q: kvartalsindikator, M: månedlig indikator

	Industri	Bygge- og anlægsvirksomhed	Detailhandel og reparation	Andre tjenesteydelser
Produktion	Industriproduktion (M)	Produktion inden for bygge- og anlægsvirksomhed (M/Q) • Byggearbejder • Anlægsarbejder	-	-
Omsætning	Industriens omsætning (M) • Industriens omsætning på hjemmemarkedet • Industriens omsætning uden for hjemmemarkedet (i og uden for euroområdet)	-	Omsætning inden for detailhandel og reparation (M)	Omsætning inden for andre tjenesteydelser (Q)
Omkostninger	-	Byggeomkostninger (Q) Materialeomkostninger Lønomkostninger	-	-
Ordreindgang/ byggetilladelser	Ordreindgang (M) • Ordreindgang fra hjemmemarkedet • Industriens ordreindgang uden for hjemmemarkedet (i og uden for euroområdet)	Byggetilladelser (Q) • Antal boliger • m² etageareal	-	-
Antal beskæftigede	Antal beskæftigede inden for industrien (Q)	Antal beskæftigede inden for bygge- og anlægsvirksomhed (Q)	Antal beskæftigede inden for detailhandel og reparation (Q) (foreligger endnu ikke)	Antal beskæftigede inden for andre tjenesteydelser (Q) (foreligger endnu ikke)
Præsterede arbejdstimer	Præsterede arbejdstimer (Q)	Præsterede arbejdstimer inden for bygge- og anlægsvirksomhed (Q)	Præsterede arbejdstimer inden for detailhandel og reparation (Q) (foreligger endnu ikke)	Præsterede arbejdstimer inden for andre tjenesteydelser (Q) (foreligger endnu ikke)
Bruttolønninger	Bruttolønninger inden for industrien (Q)	Bruttolønninger inden for bygge- og anlægsvirksomhed (Q)	Bruttolønninger inden for detailhandel og reparation (Q)	Bruttolønninger inden for andre tjenesteydelser (Q)
Produktionspriser	Industriens produktionspriser (M) • Produktionspriser på hjemmemarkedet • Produktionspriser uden for hjemmemarkedet (i og uden for euroområdet)		Salgsdeflator (M)	Produktionspriser inden for andre tjenesteydelser (Q)
Importpriser	Industriens importpriser (M) (i og uden for euroområdet)	-	-	-